

Rapport da gestiun e quen 2011

M E S S A D I

dalla suprastonza communalala al cussegl da vischnaunca

Preziada signura presidenta
Preziadas signuras cusseglieras
Preziai signurs cussegliers

Quest messadi cumpeglia aschibein il rapport da gestiun (ch'arriva pli tard) sco era il quen per 2011. Impurtontas informaziuns ein plinavon cuntenidas el program d'activitad 2009 – 2012 actualisau, ch'ei vegnius discussiunus extendidamein ella seduta dils 16 da mars 2012. Cun quella caschun ha la suprastonza communalala dau detagliadamein sclariment sur da tuttas fatschentas currentas e previdas, aschia che nus stuein buca repeter las informaziuns cuntenidas el messadi nr. 37 ed el protocol nr. 25.

Sco usitau, ha la cumissiun da gestiun examinau da rudien il quen e discussiunau quel ensemen cun il post da revisiun e cun la suprastonza communalala.

Muort la mort nunspetgada dil revisiur Arno Nold dil biro fiduziari Revibünden GmbH han ils revisiurs Thomas Marthaler e Marco Michel examinau il quen e constatau che la contabilitad vegn menada fetg bein e ch'il sistem corrispunda allas pretensiuns da nies temps. Sin fundament dil pareri dalla revisiun externa (Managementletter) e dallas examinaziuns dalla cumissiun da gestiun ei il quen vegnius repassaus comunablamein dalla cumissiun da gestiun e dalla suprastonza communalala. Omisdus organs recamondan al cussegl da vischnaunca d'approbar il quen 2011.

En ina seduta comunabla ha la cumissiun da gestiun ensemen cun la suprastonza communalala eligiu ils dus fiduziaris diplomai Thomas Marthaler e Marco Michel, ch'appartegnan medemamein al biro Revibünden GmbH, sco revisurs dalla vischnaunca da Mustér per il proxim onn.

Rapport da gestiun

Il rapport da gestiun informescha detagliadamein sur dall'activitad dallas autoritads communalas. Il cussegl da vischnaunca survegn la versiun provisoriala. Suenter la tractaziun el cussegl da vischnaunca vegn il document stampaus ella fuorma usitada, il quen en ina fuorma cumprimida.

Danovamein in bien quen

Il quen 2011 ei pli favoreivels che previu. Quei bien resultat ei d'ina vart d'attribuir alla buna disciplina dils pertuccai. Tuts ein sestentai da tener bein casa e da buca survargar las limitas dil preventiv. Da l'autra vart ha ei dau entradas buca previdas. Quellas derivan specialmein dil sector dall'energia e dalla taglia sin scumiada da maun. Perencunter ein las entradas dallas taglias sin l'entrada e la facultad buca s'augmentadas ils davos onns. Quei ei ina impurtanta constataziun. La sostanza fiscala ei buca semigliurada. Grazia ad autras circumstanzias e mesiras urgentas eis ei tuttina reussiu da migliorar ils davos tschun onns la situaziun finanziala. Ils deivets han ils davos tschun onns saviu vegnir reduci per varga quater milliuns francs. Tuttina ei il buordi financial aunc adina considerabels ed ei drova vinavon prudentscha e precauziun.

Suenter haver fatg pliras amortisaziuns supplementaras dalla facultad administrativa e da contribuziuns d'investiziun ell'altezia da frs. 1'048'266 siara il quen 2011 cun expensas da frs. 13'267'762 (onn 2010 frs. 13'346'619, preventiv 2011: frs. 12'866'800) ed entradas da frs. 13'328'138 (onn 2010 frs. 13'404'601, preventiv 2011: frs. 12'237'200). Il resultat dil quen current munta aschia ad in surpli d'entradas da frs. 60'376 (onn 2010: frs. 57'982, preventiv 2011: ./ frs. 629'600). Las amortisaziuns totalas importan frs. 2'475'084 (onn 2010: frs. 2'800'779, preventiv 2011: frs. 1'644'700). Enstagl d'in manco da bunamein frs. 630'000.-- havein nus pia in mudest avanzament e danovamein la pusseivladad da liquidar entginas pendenzas da tempra finanziala.

Il quen d'investiziun siara cun expensas da frs. 1'799'095 (onn 2010: frs. 1'725'218, preventiv 2011: frs. 2'795'000) ed entradas da frs. 908'032 (onn 2010: frs. 1'019'554, preventiv 2011: frs. 1'052'500) pia investiziuns nettas da frs. 891'063 (onn 2010: frs. 705'663, preventiv 2011: frs. 1'742'500). Igl ei pia vegniu impundiu varga frs. 850'000.-- pli pauc per investiziuns che prevediu. La realisaziun da plirs projects (vias) ei s'entardada e vegn cheutras stuschada sin pli tard. Quella reduziun ei negin respargn. Ils credits buca duvrai crodan cun la fin digl onn da gestiun e san buca vegnir transferi sigl onn niev.

Ina nova purificaziun dalla bilanza

Sco gl'onn vargau, lubescha il bien quen era uonn ina purificaziun dalla bilanza. Dapi onns cuntegn ella posiziuns senza ina valeta efectiva. Era uonn san in tschuppel da quellas posiziuns vegnir eliminadas ni reducidas. Quei pertucca oravontut las contribuziuns à fonds perdu sco la contribuziun al Spital regional Surselva ni l'activaziun digl anteriur baghetg dalla casa da tgira. In'otra posiziun ei la contribuziun alla surbaghegiada dalla Reka dad 1.75 milliuns francs. Ei era previu d'amortisar quella contribuziun enteifer 25 onns (frs. 70'000,-- per onn). Il bien resultat lubescha d'augmentar considerablamein la quota previda e da risguardar in importo supplementar da frs. 253'000, aschia che quella posiziun resta aunc activada cun frs. 700'000.--.

Las indicaziuns detagliadas dallas amortisaziuns supplementaras s'erresultan dalla suandonta survesta:

<u>Conto</u>	<u>Summa</u>
141.21 Via Sontga Gada	frs. 35'962.80
141.39 Piazza communal	frs. 28'800.00
141.41 Via Cavardiras	frs. 32'640.40
141.42 Via da Scola	frs. 30'378.00
141.60 Uor rein d'Acletta	frs. 100'000.00
143.01 Casa communal	frs. 100'000.00
143.09 Tualettas publicas	frs. 20'001.00
143.11 Spital regional Surselva	frs. 100'000.00
143.12 Casa da tgira Sursassiala	frs. 100'000.00
143.17 Stan da sittar Sars-Sut	frs. 100'000.00
146.06 Maschinas dil stradalesser	frs. 99'341.15
146.16 Illuminaziun da Nadal	frs. 48'142.50
165.00 Project Reka	<u>frs. 253'000.00</u>
 Total amortisaziuns supplementaras	 frs. 1'048'265.85 =====

Pil pli corrispundan las expensas ed entradas al preventiv. Aschia drova ei negin commentari, damai che quel ei gia cuntenius ellas declaraziuns tier il preventiv 2011. Perquei serestrenschin nus sin entginas declaraziuns supplementaras tier posiziuns specialas.

Scuntraziun internas

En pliras posiziuns s'varieschan ils importos budgetai per scuntraziuns internas cun il quen effectiv. Quei pertucca en emprema lingia il sector dall'infrastructura turistica. Quella divergenza ha denton negin effect sil resultat final.

El futur vegn la suprastonza communal a schar preparar in preventiv per projects da manteniment ni da sanaziuns da vias e sendas (che survargan in cert importo), che vegnan exequidas entras igl agen menaschi tecnic. Quei dat ina megliera survesta e dapli trasparenza.

340 Center da sport e cultura

Il quen dil Center da sport e cultura ei buca cuntenteivels. Il deficit ei s'augmentaus per rodond frs. 58'000.--. Quei deriva en special dalla reducziun dalla frequenza e d'ina sminuaziun dalla sviulta ella cafetaria. Era quei menaschi senta las pitgiras economicas. Sias vastas purschidas e las numerusas pusseivladads da nez ein denton per nossa destinaziun turistica d'eminenta impurtonza. Ils organs cumpetents s'occupeschan cun quella problematica e prevedan mesiras per ina migliur.

4 Sanadad

410 - Sil sector dalla sanadad ha ei dau grondas midadas. Quellas seresultan dalla nova legislaziun federala e cantunala. Las greveziyas finanzialas per la vischnaunca vegnan a crescer considerablamein.

Entras las novas disposiziuns cantunalas sto la vischnaunca pagar ina contribuziun als cuosts da tgira per cussadents che derivan dalla vischnaunca da Mustér. Quella contribuziun munta pigl onn vargau a varga frs. 225'000.-- e survarga il preventiv per biebein frs. 80'000.--.

710 Canalisaziun e serenera

Repetidamein han la suprastanza communal e la cumissiun da gestiun constatau ch'ina adattaziun dallas taxas per la serenera e la canalisaziun seigi necessaria. Il manco dalla finanziaziun speciala munta actualmein a frs. 338'727.-- (visavi frs. 316'990.-- digl onn vargau).

Cunquei ch'il menaschi da reschia ha da purtar sesez tenor ils principis dalla finanziaziun speciala, drova ei proximamein mesiras per contonscher quella finamira. Ils revisurs externs han danovamein fatg attents sin quella pendenza e sin la necessitad d'ina adattaziun.

Proximamein sto la vischnaunca far grondas investiziuns per novas canalisaziuns e sereneras. Tenor program d'activitad pertucca quei Mumpé Medel sco era Cavardiras e Pardomat-Madernal. Plinavon sto la reit da canalisaziun adina puspei vegnir engrondida e sanada (p.ex. Via Sursilvana). Era ord quella vesta ei in'adattaziun necessaria e giustificada.

Credits supplementars

La suprastanza communal ed il cussegl da vischnaunca han concediu el decuors digl onn 2011 credits supplementars egl importo da frs. 651'400.--. Las posiziuns che cuntengnan in credit supplementar ein sco usitau marcadas el preventiv 2011 cun ina steila (*).

Da menziunar ein oravontut ils credits supplementars da frs. 289'000.-- per refer ils donns dalla malaura dil fenadur 2011 e frs. 205'000.-- per la rumida da lenna pervia dil bau-scorsa.

Directivas da cudischaziun

Las directivas da cudischaziun sebasan – sco tochen dacheu - sin la lescha davart las finanzas dil Cantun e l'ordinaziun concernenta. Quellas ein d'applicar conform al senn.

Consideraziuns finalas

Entras las mesiras da spargn ed il bien quen, eis ei danovamein pusseivel da liquidar entginas pendenzas finanzialas e da reducir ils deivets. Quei ei in legreivel success! Ei drova denton vinavon gronda prudientscha e precauziun per contonscher in bien equilibrer finanziar.

Suenter l'approbaziun dall'iniziativa che scamonda la construcziun da habitaziuns secundaras, sesanflein nus en ina situaziun confusa. Las consequenzas da quella bloccada totala ein aunc buca surveseivlas e calculablas. Sco gia instradau, setracta ei d'anflar ina sligiazion per las habitaziuns secundaras. Denter auter stat l'introducziun d'ina taxa directiva ed era in'eventuala taxa cantunala per promover il turissem en discussiun. Avon che prender novas disposiziuns finanzialas, ston quels problems e quellas pusseivladads esser sclari.

Propostas

En concordanza cun la cumissiun da gestiun

propone

la suprastanza communal a cussegl da vischnaunca

1. d'approbar il rapport da gestiun 2011;
2. d'approbar il quen 2011;
3. da suttametter il quen 2011 al referendum facultativ conform agl art. 21, lit. a dalla constituziun communal.

Suprastanza communal Disentis/Mustér

Il president:

Il canzlist:

Dr. Dumeni Columberg

Andri Hendry

Disentis/Mustér, ils 4 d'avrel 2012

Tarmess ils 29-3-2012 cun posta:

- survesta dil quen 2011
- quen current e quen d'investiziun 2011
- bilanza pils 31-12-2011
- quen dalla circulaziun dils mieds finanziaals
- quen 2011 e bilanza dil Center da sport e cultura
- rapport dalla cumissiun da gestiun

Vegn tarmess pli tard:

- rapport da gestiun 2011